

GAZETA LWOWSKA

BIURO REDAKCJI i ADMINISTRACJI:
Lwów, pl. Św. Józ. 3. I p.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11—12.
Listy należy frankować — Reklamę stawia
wolno od opłaty.

Telefony:
REDAKCJI
21—18
ADMINISTRACJI
21—17

WCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ciej POPO-
LUDNIU z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĘCONYCH
REDAKTOR NACZELNY i ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

CENA
NUMERU
20 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięcznie i bez dostawy do
domu 4.80 — dostawa 5.80. Zamięscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 5.80 —
Zagranicą 7.— P. K. O. Nr. 141.690.

Zbłąkany humanitaryzm.

Oceniając niedawno charakter i wyniki akcji, przeprowadzonej przez władze celem przywrócenia ludu i spokoju w Małopolsce Wschodniej, wspomnieliśmy o owym „trzęsim czynnikiem” dramatu, występującym tak w prologu, jak w epilogu, — były nim siły postronne, wkładające się między Państwo i obywatela. Spowodowały całą aferę sabażową, dziś bawią się w krytykę środków, użytych do jej pokonania. Czynią to zaś w imię rzekomego humanitaryzmu.

Ramie prawa i sprawiedliwości jest zbyt poręczne, by musiało uciekać się do sposobów niedozwolonych. Ale też czytając relacje niektórych czasopism „zagranicznych” ze szczególną „polskich okrucieństw”, nie znalazłszy w nich nic takiego, co byłoby bodaj prawdopodobne. Z niedzielnymi „faktów” bije przesada tak potworna, tak w niczem nieodpowiadająca chociażby możliwościom lokalnym, że ze spokojnym sumieniem możemy zaliczyć całą tę pseudohumanitarną kampanię do rzędu oszustwa, robionego niezgarnie dla przetrzyszczeń celów. Ambasador nasz, p. Filipowicz, zaprasza amerykańskich dziennikarzy do naucego przekonania się o rzeczywistości, nie popełniał nieostrożności. Nie mamy bowiem czego ukrywać, ani czego się wstydić.

O ile jednak możemy zrozumieć założenie kampanii przeciwpolskiej za granicą, o ile podtrzymuje jej istnienia jest ignorancja polskich spraw wśród obcych, o tyle wręcz zdumiewającym nazwać trzeba ostry atak podobnego „humanitaryzmu” w pewnych kołach politycznych Polski. Tu już niema niezajomości spraw, ani spekulacji na wprowadzanie w błąd czytelnika, lecz chyba świadomość, z niskich pobudek politycznych płynące kłamstwo.

A jednak właśnie w prasie polskiej; lewicy opozycyjnej pojawiły się takie niepojęte insynuacje. W organach, pisanych po polsku, pełnych patriotycznego patosu, rzucano Polsce oskarżenie, że idzie śladami zaborczego barbarzyńcy.

Szukamy znów faktów. Niema dostownie ani jednego. Ani jednego nazwiska, ani jednego epizodu, nie — tylko olbrzymia frazeologia o jakichś „ekspedycjach karnych”, szalejących „ku wschodniemu XX. wieku”. O „jakichś „odwetach” i znoum o „rumieciach wstępu”, a po tem wszystkim wolanie o... ideę Jagiellońską.

Jeśli to wszystko pisane było szczerze, w co jednak wątpić należy, zaszedłby to wypadek do najmniej grubej nieuczciwości. Bo pisze się o tem, gdy rozgrywały się wielkie epitomyzmy niektórych publiczności stołecznej, piszący o „Galicii Wschodniej”, nie znają jej. Może tu nawet nigdy nie byli. A napewno nie byli tu w okresie ostatnich wypadków, które odważają się oceniać. Ani nigdy przedtem, gdy rozgrywały się wielkie epitomyzmy stosunków polsko — ukraińskich.

Wówczas bowiem nie mała byłoby o niebezpieczeństwie zastosowania przez Ukraińców wobec Narodu pol-

z ostatniej chwili.

Nowy wywiad z Marszałkiem Piłsudskim.

(Telefonom od naszego korespondenta.)

Warszawa, 24 października. Dziś wieczorem ukaże się nowy wywiad z Marszałkiem Piłsudskim. Jednym z tematów ma być kwestja: „Dlaczego

stanąłem na czele listy B. B. W. R.?” Wywiad ten budzi w kołach politycznych wielkie zainteresowanie.

Straszna katastrofa samochodowa.

Pułkownik Tataro zabity, por. Zaćwilichowski ranny.

(Telefonom od naszego korespondenta.)

Warszawa, 24 października. Dziś pod Sierpcem wydarzyła się straszna katastrofa samochodowa. Z Warszawy wyjechał dziś wczesnym rankiem szef oddziału wywiadowczego Sztabu Głównego pułk. Tataro i radca M. S. Z. był szef gabinetu b. Premiera Bartla por. Zaćwilichowski. Zgadali oni w sprawach służbowych do Gzajądza.

O godz. 7.40 rano na czwartym kilometrze od miejscowości Drobin, samochód, gwałtownie zahamowany, zarzucał. Droga był śliska, wód spadł do ro-

wu. Pułk. Tataro poniósł śmierć na miejscu, por. Zaćwilichowski jest ciężko ranny. Ma on złamane obie nogi, a oprócz tego doznał ogólnych potużeń. Również ciężko ranny jest kierowca samochodu Zawistowski.

Po nalożeniu prowizorycznego ostrastrunku, por. Zaćwilichowski został przewieziony do jednego z domów, gdzie oczekuje na przybycie samochodu sanitarnego z Warszawy. Zwłoki pułk. Tataro złożono w budynku miejscowej strazy ogniovej.

Sprawy związane z konkordatem przedmiotem obrad specjalnej komisji.

Warszawa, 24 października. (PAT.) Rozpoczęte w dniu 8 b. m. kolejne narady komisji papieskiej, w obecności Hiszpanii księży biskupów Przewodniczącego i Luksemburga, delegatów Rządu: dyrektora departamentu wewnętrznego Potockiego, szefa biura prawnego Rady Ministrów Piętkę i naczelnika Wydziału w Ministerstwie Reform Rolnych Korwin-Piotrowskiego, w sprawach, których uregulowanie prze-

widziane jest w konkordacie, bądź też bezpośrednio z konkordatu wynikających, doprowadziły po odbyciu pięciu posiedzeń do uzgodnienia stanowiska komisji papieskiej i delegatów Rządu w zasadniczych punktach przedmiotu narad. Ponieważ materiał dyskusyjny nie został wyczerpany, ustalono następną koleję posiedzenia na listopad i grudzień b. r.

Narodowi socjaliści niemieccy domagają się wprowadzenia ograniczeń dla Polaków.

Berlin, 24 października. (PAT.) Frakcja narodowo-socjalistyczna zgłosiła w Reichstagu wniosek, domagający się przyznania dla rolnictwa wschodnich prowincji Rzeszy ulg podatkowych, pomocy kredytowej oraz skreślenia zajętych podatków. Dalej narodowi socjaliści żądają wydania ustawy chroniącej własność ziemską i miejską przed przejściem w ręce Po-

laków będących obywatelami Rzeszy tak, aby obywatel Rzeszy niemieckiej, który dzieci swoje posyła do szkół polskich, nie mógł nabyć ani ziemi ani domów w prowincjach wschodnich Rzeszy. Przyznanie ulg może znaleźć zastosowanie tylko w majątkach, w których nie zatrudnia się robotników polskich.

Samochód wpadł do rzeki.

Radom, 23 października. (PAT.) W dniu dzisiejszym o godz. 3 popołudniu samochód ciężarowy, prowadzony przez kierowcę Antoniego Jabłońskiego, na zrosie w pobliżu Jedlińskiego spadł z mostu do rzeki. Szofer Jabłoński oraz pasażerowie jadący samochodem: Rataja Jan, Szałęka i Irena Lewicka, wszyscy z Warszawy, ponieśli śmierć na miejscu, Hersz Kuczek ze Zwolenia i Mieczysław Zwollik, pomocnik szofera, odnieśli ogólne poranienia.

Zaprzysiężenie prezesa N. I. K.

Warszawa, 23 października. (PAT.) W dniu wczorajszym, o godzinie 17 P. Prezydent Rzeczypospolitej, w obecności Ministra Becka oraz szefa gabinetu cywilnego Lisiewicza, odebrał przysięgę służbową od nowoimianowanego prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa, Krzemińskiego.

Nowy szef departamentu morskigo.

Warszawa, 23 października. (PAT.) W dniu dzisiejszym został mianowany kierownikiem departamentu morskigo Ministerstwa Przemysłu i Handlu dr. Feliks Hilchen, dotychczasowy przewodniczący polskiej delegacji w Radzie Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku.

Nowy komendant miasta Warszawy.

(Telefonom od naszego korespondenta.)
Warszawa, 24 października. Prasą dzisiejszą dowiaduje się, że komendantem m. Warszawy ma zostać mianowany pułkownik Strużniński, dotychczasowy dowódca Dywizji kawalerji, którą ma objąć pułkownik Wieniawa Długoszewski.

Odczyt p. Deweya.

Warszawa, 24 października. P. Dewey urządził w przyszłym tygodniu konferencję prasową, na której poinformuje przedstawicieli prasy o wynikach swojej pracy w czasie trzynastego pobytu w Polsce. W dniu 31 b. m. p. Dewey wygłosi w sali Politechniki warszawskiej odczyt na temat samowystarczalności gospodarczej Polski.

Następstwa porwania b. prezydenta Finlandji.

Helsingfors, 23-go października. (PAT.) Prezydent republiki wydał dekret o zwolnieniu gen. Valenusa ze stanowiska szefa sztabu.

Helsingfors, 23 października. (PAT.) Gen. Valenius i pułk. Kunsari wobec przyznania się do winy, na mocy dekadencji władz śledczych pozostaną nadal w więzieniu.

Zamknięcie drukarni.

Warszawa, 23 października. (PAT.) Wobec stwierdzenia faktu, że drukarnia pod firmą „Ars”, przy ulicy Śiennej, od dłuższego czasu drukowała stałe odczyty organizacji komunistycznej o charakterze antypaństwowym i że, pomimo świadomości ich charakteru wyrotowego, przyczynia się, przez umyślnie nieprzezwieranie przepisów obowiązujących, do ich rozpowszechniania, Urząd prokuratorski, na wniosek Komisarza Rządu, postanowił pociągnąć do odpowiedzialności: karnej z art. 199 k. k., w związku z art. 51 k. k. zarządzającego drukarnią Franciszka Jedrzejczyka, oraz zapieczętować drukarnię, aż do czasu rozprawy karnej.

Zaczynają należyć, że drukarnia „Ars” należy do Narodowej Partji Rob. i że faktycznym jej kierownikiem jest Franciszek Kwieciński, kandydat na posła z listy Centrolew.

Ogniowa próba.

Pod wielkim znakiem zapytania zebrał się niemiecki Reichstag. Miał on rozstrzygnąć, czy w Niemczech zapamięta żeludna anarchia i chaos wewnętrzny, czy też elementom umiarkowanym, skupionym wokół obecnego rządu, uda się, przynajmniej przewidywanie, opanać sytuację.

Stanęły w Niemczech naprzeciw siebie dwie siły. Jedną z nich kierował do restauracji finansowej i gospodarczej państwa w ramach ustalonego jeszcze dawniej przez rząd Brüninga, planu oszczędnościowego. Druga reprezentuje kierunek Hitlera i żąda, jak każda zresztą partja, do zyskania przewagi w stosunkach politycznych niemieckich. Ta druga siła zapowiadała zarazem, że nie cofnie się przed żadnymi środkami, które mogą doprowadzić do zrealizowania jej agitacyjno-prajnych celów.

Reichstag naraził problem rozstrzygnięcia: odrzucił większość 69 głosów wniosek o wyrażenie wotum nieufności rządowi Brüninga, czyli chwyciwo zwyciężyła siła pierwsza.

Szło się to jednak wśród niezwykle ciekawych i charakterystycznych okoliczności. Oto rząd Brüninga oparł się na dwóch czynnikach, tak sobie przeciwnych, że trudno je sobie wprost wyobrazić na wspólnej platformie: na prezydencie Hindenburgu i na... socialistach. Tak jest. Bo bez skursu ze strony socialistów nie wytrzymałby projekt zbieżności się z nowym Reichstagiem, a bez autorytetu moralnego Hindenburga, nie skupiłby dokoła siebie żywołów umiarkowanej prawicy.

Ta pierwsza próba, która jest pozornie zwycięstwem gabinetu Brüninga, wykazuje równocześnie jednak jego słabą pozycję i słabe podstawy, na których on się opiera. Stwierdziła ona bowiem brak jakiegokolwiek jednolitości wśród stronnictw rządowych. Sojanciści udzielili wprawdzie rządowi Brüninga cichego poparcia, nie wchodząc przytem oczywiście do rządu. Jak długo taka sytuacja potrwa, niewiadomo. Rząd będzie zabiegał o poparcie socialistów ale wątpiemy, czy ci ostatni będą mogli długo wytrwać w tej przysmowej sytuacji popierania rządu centro-prawego wbrew celom swemu programowi i niedawno ogłoszonym hasłom wyborczym.

W każdym razie razię sytuacja w Niemczech w dalszym ciągu pozostaje bardzo niewyraźna i każeć chwili sprawić może wielką niepokojącą nawet, gdy rząd obecny utrzyma się u władzy.

Co w tem wszystkim najwięcej interesuje zagranicę? Skierślił to aż nadto wyraźnie w swej wieloletniej mowie kanclerz Brüning. Jakkolwiek odrzucili on kategorycznie „politykę awantur”, podkreślając, iż naczelnym zadaniem rządu jest „zdobycie wolności narodowej i odzyskanie w drodze pokojowej moralnego i materialnego równowagi Niemiec” — to jednak w dalszym ciągu swej mowy dał jasno do zrozumienia, że Niemcom w obecnej chwili chodzi o moratorium lub zmniejszenie rat reparacyjnych jako pierwszy krok do całkowitej rewizji planu Younga. To jedno.

Drugim momentem dla zagranicy bardzo ciekawym jest ustęp mowy Brüninga o „pogotowiu zbrojnym Niemiec”. Ten ustęp nie jest niezrozumiałym, jak tylko dowodem, że pomylili się bardzo ci pacyficy, którzy uważali

Locarno za uzupełnienie i wzmocnienie traktatu wersalskiego, podczas gdy okazało się ono jedynie punktem wyjścia dla rewizjonistycznej polityki Niemiec.

Dla zagranicy tedy obojętne jest właściwie, która ze wspomnianych dwóch sił w Niemczech zwycięży. Niemcy na zewnątrz będą zawsze jednokawkę: będą odgrywać rolę uśmierzając i żądając ustępstw. Katastrofy u siebie wywołują u siebie na zawałenie. Wywołali przed laty katastrofę

gospodarczą w postaci inflacji markowej, by uzyskać plan Davosa; dziś wywołują inflację hitlerowskich kosztów bronzowych i kominiterwencyjnych kosztów czerwonych, by obalić plan Younga.

To wszystko musi pobudzać do zwiększonej czujności opinii świata. Polska jako najbliższy sąsiad niemieszanych Niemiec, nie oprze się ich agresywnym bezsilnej rządzącej ręki. Jeżeli interesy państwa wezmą u nas górę nad interesami Państwa, stanie się w dziedzinie terenem, ataków bojowego nacjonalizmu niemieckiego. A.

Sledztwo w sprawie afery szpiegowskiej.

Bukareszt, 23 października. (PAT.). W związku z wykryciem afery szpiegowskiej, król przyjął sekretarza generalnego ministerstwa spraw wewnętrznych Cadere, który przedstawił królowi dotychczasowe wyniki śledztwa. Dochodzenie prowadzone jest w dalszym ciągu. Na prowincji aresztowano wiele osób, przeważnie z

pośród elementów mniejszościowych. Jak podaje prasa, w południowej Besarabii, władze miały aresztować około 100 osób podejrzanych. Prasa podaje, że jeden z członków organizacji szpiegowskiej, major Varzaru, otrzymał wynagrodzenie w wysokości 30.000 lei miesięcznie.

B. kombatanci francuscy

domagają się zmiany polityki zagranicznej.

Paryż, 23 października. (PAT.). W jednej z największych sal w Paryżu odbył się wczoraj wieczór, zwolany przez szereg organizacji, byłych uczestników wojny. Obliczają ilość obcencich na blisko 10.000. Na porządku dziennym znajdowała się sprawa położenia międzynarodowego i zagrożonego pokoju. Zebraniu miał przewodniczyć znany pisarz Claude Farrere, lecz przeszkodziła temu śmierć

jego matki. Nadesłał on list, w którym w gorących słowach solidaryzując się ze Zgromadzeniem. Po wysłuchaniu szeregu mówców, potencjalnych orosu politykę Brianda, przyjęto rezolucję, stwierdzającą, że obecne położenie międzynarodowe jest logicznym następstwem polityki prowadzonej pod hasłem „duch Locarno” i że Briand spowodował zerwanie się ostatnich gwarancji.

Protest Żydowskiej Rady Narodowej.

Wiedeń, 23 października. (PAT.). „United Press” donosi z Jeruzolimy, że Żydowska Rada Narodowa uchwaliła na znak protestu przeciwko nowej polityce angielskiej w Palestynie, nie wziąć udziału w Radzie ustawodawczej, projektowanej przez Anglię. Przewidyują, że także i Arabowie rozpoczną ruch bojkotowy przeciwko nowej polityce angielskiej, ponieważ są rozczarowani utwierdzeniem nadal mandatu pałestynskiego.

Jeruzolima, 23 października. (PAT.). Żydowska Rada narodowa ogłosiła de-

klarację, w której apeluje do narodu angielskiego i świata cywilizowanego w sprawie zapewnienia praw Żydom, osłabiającą, że bez imigracji sprawa utworzenia żydowskiej państwowości staje się gorzkiem szerszym. Deklaracja zaznacza, że Rada odmawia swego udziału w jakiegokolwiek instytucji parlamentarnej, utworzonej „w celu niedopuszczenia do odbudowy naszego kraju”. Deklaracja dodaje, że Żydzi nie uchylą się od wypełnienia swego zadania.

Porozumienie francusko-niemieckie

kosztem Polski.

Gustaw Hervé—Rechberg—Hitler.

Berlin, 23 października. (PAT.). Biuro informacyjne Conti ogłosiło list znanego niemieckiego działacza w ramach akcji porozumienia niemiecko-francuskiego, Arnolda Rechberga. Rechberg stwierdza, że w dniu 19 bm. wystosował do Hitlera telegram następującej treści: „Gustaw Hervé, wydawca francuskiego dziennika „La Victoire” prosi mnie, abym zwrócił się do pana z zapytaniem, czy pan akceptuje zasadniczy program porozumienia niemiecko-francuskiego, którego warunki ogłoszone zostały na lamach wspomnianego dziennika w dniu 16 bm. Warunki te brzmią: 1) Skreślenie niemieckich ciężarów reparacyjnych z chwilą, gdy Stan Zjednoczony oświadcza gotowość anulowania długów mocarstwom ślancim.

otrzymają statut wojskowy wzorowany na francuskim, przyczem stan efektywny niemieckich sił zbrojnych postawiony na zostać na równy ze stanem armji francuskiej, stacjonowanej w kraju.

6) Francja interwenjować w duchu przyjaznym w Polsce, celem uzyskania zgody Polski na zwrot kosztów Niemcom.

Hervé zaznacza, że prowadzenie akcji zależy od zgody pańskich”.

Ze swej strony Rechberg określił znaczenie, jakie odpowiedź Hitlera posiada dla sprawy. Takiej samej treści telegramy Rechberg wysłał do aldwego komendanta Stahlhelmu pułkownika Seldgego, oraz do przewodniczącego partji niemiecko-narodowej Hugenberg.

Odpowiedzi na telegramy nie otrzymał ani Rechberg, ani Hervé.

Berlin, 23 października. (PAT.). „Völkischer Beobachter” zapowiada ogłoszenie w dniu 25 b. m. odpowiedzi Hitlera na telegram Arnolda Rechberga w sprawie propozycji Hervego, dotyczącej porozumienia francusko-niemieckiego.

Paryż, 23 października. (PAT.). W dzienniku „La Victoire” Gustaw Hervé prowadzi w dalszym ciągu kampanię na rzecz rewizji traktatów pokojowych, którą uważa za jedyną sposobną doprowadzenia do porozumienia z Niemcami i zdobycia trwałego pokoju. Tronni się on od restauracji skierowanych przeciwko niemu. Jaków działał w porozumieniu z Briandem. „Metoda Brianda, oświadcza on, ze swą powolnością i brakiem odwagi, jest metodą bezsilną i nieskuteczną, dopomaga ona Niemcy do rozpacz, zamiast tego, aby zadowolili ich „dania”. Co się tyczy jego metody, to przeciwstawia on dyplomacji Brianda „odważną, niemal rewolucyjną metodę, polegającą na rozpatrzeniu z zimną krwią wszystkiego, co w Traktacie Wersalskim jest bezwartościowe i niewykonalne”. Stwierdza, czego można się rzecz bez wielkiej szkody dla Francji, Polskę lub każdego innego państwa, sąsiadującego z Niemcami — wszystko, co wywołuje w Niemczech stałe podrażnienie. Metoda ta polega na zaofiarowaniu Niemcom wszystkich tych satysfakcji na znak tego, że Francja żyjeć sobie tego, jak zyczyli jej synowie, którzy padli na polu bitwy, ażeby była to ostatnia ze wszystkich wojen”.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 24 października 1930.

MIANOWANIA W SZKOLNICTWIE POWSZECHNEM.

Rada Szkoła Powiatowa w Śrniatynie, zamianowała z dniem 1 września 1930 r. p. Olge Wiśnicką, nauczycielką 3 kl. publ. szkoły powsz. w Zawału.

Rada Szkoła Powiatowa w Śrniatynie, zamianowała z dn. 1 września 1930 r. p. Helenę Gawalską, nauczycielką 3 kl. publ. szkoły powsz. w Kłodziejówce i p. Janinę Hataś, nauczycielką i kl. publ. szkoły powsz. w Huciskach.

Rada Szkoła Powiatowa w Turce, zamianowała z dniem 1 września 1930 r. p. Jadwigę Schmidównę, nauczycielką 7 kl. publ. szkoły powsz. żeńskiej w Turce p. Adolfinę Rippełównę, nauczycielką i kl. publ. szkoły powsz. w Turczkach Wyznanych, p. Aleksandrę Kuczwą, nauczycielką 2 kl. publ. szkoły powszecznej w Husnem Wyznany, p. Stanisławą Dziurajłą, nauczycielką i kl. publ. szkoły powsz. w Komarnikach-Zalążce, p. Helenę Mazurkiewiczą, nauczycielką 2 kl. publ. szkoły powsz. w Matkowie, p. Kazimierzę Kolańczykowską, nauczycielką 2 kl. publ. szkoły powsz. w Butli, p. Wiktorję Brodówną, nauczycielką i kl. publ. szkoły powsz. w Jasienicy Zamkowej, p. Jana Weklara, nauczycielkę w 7 kl. publ. szkoły powsz. miejskiej w Turce i p. Helenę Wojnarowską, nauczycielką i kl. publ. szkoły powsz. w Rypianie.

PRZENIESIENIA W SZKOLNICTWIE POWSZECHNEM.

Rada Szkoła Powiatowa w Czortkowie, przeniosła z dniem 1 września 1930 r. na własną prośbę p. Jana Bałickiego, nauczycielką i kl. publ. szkoły powsz. w Strumiu Bałickim do 3 kl. publ. szkoły powsz. w Jasienicy Starzej.

Rada Szkoła Powiatowa w Dobrońcu, przeniosła z dniem 1 września 1930 r. na własną prośbę p. Teodora Zaklińskiego, nauczyciela 2 kl. publ. szkoły powsz. w Jaworniku Ruskim, do 3 kl. publ. szkoły powsz. w Piątkowej.

Rada Szkoła Powiatowa w Drohobyczu, przeniosła z dniem 1 września 1930 r. na własną prośbę p. Wiktorję Bętkowską, nauczycielką 5 kl. publ. szkoły powsz. z jęz. wykł. ruskim w Tustanowicach, do 5 kl. publ. szkoły powsz. z językiem wykł. polskim w Tustanowicach.

Czang Kai Szek chrześcijaninem.

Szanghaj, 23 października. (PAT.). Prezydent Czang Kai Szek przyjął wiarę chrześcijańską. Chrzest odbył się dziś popołudniu.

Zmierzch „prosperity“ i zmierzch Hoover'a.

(Korespondencja własna „Gazety Lwowskiej“).

New York, 20 października 1930.

„Prosperity“ — bożyszcze amerykańskie ma zarazem wyższych dziesięciu tysięcy — odwrócił się od krajiny dolara. Krach za krachem wstrząsa giełdą na Wall-street, plaża goni za plażą, sklepy, magazyny nie sprzedają, klienci nie kupują, sprzedaż na raty już zawodzi, i — o zgrozo! — nawet taniaki samochobile Forda nie mogą już znaleźć tylu odbiorców, co dawniej.

Słowem — kryzys, ordynarny, zwyciężający kryzys ekonomiczny, który w pojęciu Amerykanów powolnych był i jest przewijaniem tylko Europy.

Amerikanom, i to nie tylko t.zw. czelowiekowi z ulicy, ale i przynajmniej kupcom, ekonomistom i politykom, wydawało się, że era dobrobytu czyli t.zw. prosperity, t.j. stałych, wykonalnych zarobków, wielkich obrotów i wielkich zysków, będzie trwał w Stanach bez końca. Więcej — nie tylko będzie trwał, ale nawet musi się jeszcze podnieść jej poziom, albowiem siła nabywcza dolara i rynku amerykańskiego jest nieograniczona, a konkurencja Europy — niepoważna.

Okazało się, że teoria i praktyka rajy dolarowej na nieograniczony termin zawiodła dość rychło i zbankrutowała gruntownie.

Początek dały krachy giełdowe, następujące jeden po drugim, które wyrzuciły miliardowe sumy milionowym rezerwowi średniozamożnych i wręcz ubożych, żyjących z pracy dziennej ludzkiej. Bo w Ameryce grał na giełdzie, spekulował na akcjach też i maszynista i kaziś, szofer i robotnik, latyniska i fryzjerka, urzędnik i buchalter, zamiatacz ulic i konduktor. Po kilku potężnych krachach akcje spadły na łeb na szyję, ludzie potracili nie tylko majątki, ale i ostatnie oszczędności, wielkie nawet firmy — zachwiały się. A w skutku zaczęto się ograniczać w wydatkach, zaczęto obniżać stopę życiową; w rezultacie osławiona prosperity ulotniła się w ciągu roku jak dym z kolumny.

Nastąpił zmierzch prosperity i jej proroków, a wraz z nim i zmierzch Hoover'a, jednego z głównych głosicieli tej prosperity i tego zarzaru.

który w pojęciu Amerykanów initial tery prosperity ratować, miał ją podtrzymać i — zresztą — obiecywał nie tylko ją podtrzymać, ale i spotęgować.

Krach prosperity stał się zarzarem krachem dotychczasowej popularności i sławy Hoover'a. Doświadcza on teraz na sobie zmienności powodzenia i sławy. Jak przodem go wysławiano pod niebo jako wzór tężyzny i dzielności 100-procentowych Amerykanów, tak dzisiaj obrzucają go wszyscy wyrzutami, krytykują, wytykają mu jego rzekome niedołęstwo.

„Postawiliście na fałszywego konia“ — wołają demokraci w prasie i na wiecach do republikanów, z tamienich których został Hoover obrany prezydentem. A republikanie bronią się słabo i półgębkiem tylko odpowiadają na ataki konkurencyjnych partii. Trudno im dzisiaj głownie wybrańca, który został w opinii publicznej pogrzebany. Trudno im dowiedzieć — co zresztą jest prawdą istotną — iż na-

wet prezydent Stanów nie jest w stanie sprawić cudu i odmieńić konjunktury, na którą się złożyła nadprodukcja z jednej, zalamanie konsumcji z drugiej strony.

To też dzisiaj, po 18 zaledwie miesiącach sprawowania rządów w Białym Domu, prezydent Hoover nie może żywić najmniejszej nadziei na ponowny obiór.

Obecnie, 4 listopada, odbędą się wybory dopełniające do Senatu i Kongresu. Otóż, gdy kandydatom z republikańskiej partji postawiono ze strony zarządu partji żądanie, aby na wiecach broili stanowiska i polityki Hoover'a, oświadczyli oni wręcz, iż opinia mas wyborców jest tak nastojona, że nie można się odważyć na podobny eksperyment.

Tak się zakończyła nie tylko era nieustającej prosperity w obliczu 5 milionów bezrobotnych i kryzysu, ale i era sławy i reputacji Hoover'a.

Em.

OSTRZEŻENIE.

Zwracamy uwagę naszej P. T. Klienteli, że posiadamy nadal wyłączne zastępstwo słynnej fabryki obuwia

F. L. POPPER w Chrudim

W ostatnich czasach pojawiły się wprawdzie w innych sklepach bucki o nazwie podobnej do firmy F. L. POPPER i w bardzo podobnym opakowaniu, nie pochodzą one jednak z fabryki F. L. POPPERA.

Oryginalne bucki marki F. L. Popper sprzedaje się nadal tylko w naszym sklepie.

A LA VILLE DE PARIS

GABRYEL STARK

LWÓW, PL. MARJACKI 11.

Walka o „Polski Instytut Literacki“

Żywo nam jeszcze tkwią w pamięci tamtegoroczne spory o polską „Akademię Literacką“, wytoczone głównie na łamach prasy warszawskiej. Czytaliśmy wówczas na ten temat mnóstwo artykułów i polemik, które ostatecznie nie doprowadziły do zajęcia przez pisarzy polskich jakiegokolwiek jednolitego stanowiska. Spierano się o nazwę tej upragnionej Akademii, o szczegóły jej organizacji, o cele i zadania, o skład osobowy jej członków itd.

Na te też niezgody, tak charakterystycznej zresztą dla świata literackiego, pomyśl stworzenia Akademii, nie doszedł do skutku, chociaż nie ulegało wątpliwości, że ogół polskich pisarzy żyłszy sobie gorąco powołania takiej Instytucji, która byłaby wyrazem dążeń naszej literatury i przyczyną się wszechstronnie do jej rozwoju i wzbogacenia.

Wyraźnie stanowisko w tej sprawie zajął poźniejszy zjazd pisarzy całej Polski z r. 1929, który — po dwudniowych dyskusjach — powołał jednomyślnie uchwałę o potrzebie utworzenia Akademii. Opracowano nawet statut Akademii Literackiej i przedstawiono go sferom właściwym do zatwierdzenia.

Późtem jednak kwestja urzeczywistnienia planu zatrzymała się w o-

statnich miesiącach na martwym punkcie.

Alieci przed kilku dniami wybuchła na ten temat nowa, nieoczekiwana wojna.

Oto wśród literatów warszawskich rozszedła się niepokojąca wiadomość, że dyrekcja „Funduszu Kultury Narodowej“ przy Prezydium Rady Ministrów, że kierownik i szefarz tego Funduszu p. Stanisław Michalski tworzy „Instytut do popierania twórczości literackiej“, który ma wejść w miejsce proponowanej dotąd „Akademii Literackiej“, t.j. ma objąć opieką materialną i moralną nad literacką twórczością polską.

Przedostali się nawet do prasy szczegóły organizacji tego nowego „Instytutu“ i nazwiska osób, które mają stanowić Komitet, jego założycieli i robotników; i tak padły nazwiska: prof. Szelma z Warszawy, prof. Pigonia z Wilna, Artura Górskiego, Bartkiewicza, Zegadłowicza, Nitschowej (Jana Powalskiego), Szymtowej-Gasiorowskiej, Płoszewskiego i innych.

W tej chwili sprawa nie może już ulegać żadnej wątpliwości. „Statut Instytutu popierania polskiej twórczości literackiej“ (Warszawa 1930) jest już opublikowany, a sam Instytut znajduje

się w przededniu rozpoczęcia swej działalności.

I teraz dopiero rozpoczyna się wojna! W prasie warszawskiej zawrzało od odkrywków zdziwienia i protestów, a do walki z nową koncepcją polskiego „mecenatu literackiego“ wystąpili pierwszorzędnie osobistości z pośród przedstawicieli naszego piśmiennictwa beletrystycznego.

Pierwszy poszedł do ataku na łamach „Gazety Polskiej“ (w fejtornach pt. „Frelbówka“) Juliusz Kaden-Bandrowski, niezmierzony ordędnik „Akademii Literackiej“. W trzech mocnych, bojowych, niepomahamanych w ataku artykułach, zaczępi Kaden ostro całą koncepcję nowego „Instytutu“, zaprotestował przeciwko selekcji osób, powołanych do Instytutu, a pomyśl wyśniewania tam uczonych badaczy i profesorów uniwersytetu, którzy jakoby mają roztaczać opiekę nad żywym i rosnącym piśmiennictwem polskim, nazwał pomysłem, godnym „frelbówkii“.

Trzeba bowiem wiedzieć, że statut nowego Instytutu przewiduje istnienie Rady złożonej z 20 osób, w skład której wchodzi sześciu pisarzy na polu literatury pięknej, sześciu badaczy do literatury i języka, oraz 8 członków wybieranych przez Radę z pośród przedstawicieli literatury i nauki, przy tem dodaje statut, że owych pierwszych 12 członków będzie przedstawio-

Echa katastrofy w Alsdorfie.

Berlin, 23 października. (PAT.) Biuro Wolffa donosi, że w odpowiedzi na telegram kondolencyjny, wysłany przez Ministra Kwiatkowskiego do ministra pracy Stoegevalda z powodu katastrofy kopalnianej w Alsdorfie sekretarz stanu dr. Trendelenburg odpowiedział depeszą, w której wyraża Ministrowi Kwiatkowskiemu słowa gorącego podziękowania.

Berlin, 23 października. (PAT.) Z Alsdorfu donoszą, że wśród ludności miasta ogromne wzburzenie i niepokój z tego powodu, że niemożliwe jest ustalenie listy ofiar katastrofy. Z pośród górników, którzy w dniu katastrofy zjechali do szybu kopalnianej, dotychczas wielu się jeszcze nie zgłosiło. Ludność wzburzona jest z powodu milczenia dyrekcji kopalni. Nastrój ten wykorzystują komuniści, którzy na dziś popołudniu zwołali wielki meeting protestacyjny. W ciągu wczorajszego wieczora doszło do burzliwych manifestacji przed budynkiem dyrekcji kopalni. Wśród tłumów kłóży pogoda, słarmuszcza, że katastrofa została spowodowana niedostatecznymi przepisami o ostrożności przy magazynowaniu materiałów wzbuchowych.

Berlin, 23 października. (PAT.) Z Alsdorfu donoszą, że komuniści rozrzuili dziś wśród ludności odezwę wzywającą do jednocelowego strajku protestacyjnego w dniu pogrzebu ofiar katastrofy kopalnianej. W godzinach wieczornych odbył się wiec komunistyczny, w czasie którego poseł Sobotka wygłosił podburzające przemówienie, oskarżając władze górnicze i właścicieli kopalni o zaniebdanie przepisów ostrożności.

Berlin, 23 października. (PAT.) Według wiadomości nadeszłych tu w ciągu popołudnia, ilość ofiar katastrofy górniczej w Alsdorfie wzrosła dziś w południe do 251, w szpitalu zaś leży rannych 103 osoby. Pogrzeb ofiar katastrofy odbędzie się w sobotę, o godz. 10 przedpołudniem. W uroczystościach pogrzebowych wezmą udział minister pracy Rzeszy dr. Stoegevald oraz pruski minister handlu dr. Schreiber. Ofiary katastrofy pochowane zostaną we wspólnym grobie.

W dniu dzisiejszym komisja śledcza Urzędu górniczego ponownie zjechała do wnętrza kopalni, gdzie prowadzone są energiczne dochodzenia celem stwierdzenia przyczyn katastrofy.

nych przez Radę po porozumieniu się z Polską Akademią Umiejętności w Krakowie.

To uwzględnienie w Radzie badaczy literatury, to odwołanie się do porozumienia z Akademią Umiejętności, — stało się dla niektórych pisarzy właśnie najcenniejszym kamieniem obrony, przyczem badaczom i profesorom dostali się niezawzię i nieczłkiem zasłużone cięgi.

Oto jak filipikę wygotował up. Kaden-Bandrowski:

„Jakże więc kosztos Funduszu Narodowego, układając stworzenie Instytutu literackiego, może sobie wyobrazić, jakże zdobywa się na niepojętą odwagę tworzenia takiej rzeczy pod karę granicykalkula a bez pisarzy, którzy w sprawie ducha i słowa narodowego mają pierwsze prawo.

Cóż to za instytut literacki, w których zasiadają debutantki, czy też pisarki z „Myśli Narodowej“, a niema w tych Instytutach Sieroszewskiego, Berenta, Staffa; coż to za instytut, w których pominięto tworzącą poezję polską? Cóż to za instytut literacko-szkolarski, w których jakby swiadomie starano się wytworzyć jakiś bezbarwny kompromis hasła, ludzi i prawd, a jeden tylko niewielki prad pominięto celowo, ten mianowicie prad słowa i myśli, który walczył o niepodległe prawo ojczyzny, człowieka, o raz nowej twórczej formy?!

Mistrz długowieczności.

Zdumiał się cały Konstantynopol, gdy się ranka pewnego dowiedział, że mu uprowadzono jego najwieksze diwio i wywieziono do Ameryki. Coś podobnego zdarzyło się wprawdzie już przed kilkunastu laty, ale wówczas diwio zostało wziętym tylko do Parąży.

Dziwio to piastuje urząd portiera w staubiskim urzędzie miejskim. W swych młodszych latach — a było to lato temu — był on hammalem (tragarzem ciężarów); miał wtedy zawód, który wymaga nadzwyczajnej siły i zapewnia jedynie krótkie życie. Mimo to zdołał Zaro Aga, kurd z okolic Bitlisu, przeżyć ponad 130 lat, gdyż według swej metody miał się urodzić w r. 1774.

Można o nim śmiało powiedzieć, że osiągnął rekord w starzeniu się. A prztem nie jest on bynajmniej ruiną człowieka, lecz trzyma się nawet mocniej, niż jego 98-letni syn. Poza tem zdaje się, że mieszkańcy Bitlisu posiadają specjalny eliksir życia, bo do brzy przyciął Zaro Aga, niejaki Temo Aga osiągnął niedawno 132 lata życia i żaluje bardzo, że Zaro Aga nie wziął go ze sobą do Ameryki.

Rodzeńcy Zaro Aga do Ameryki nie jest tak całkiem zwręczającą historią. Bo Zaro Aga to osiadły człowiek. Przeszło sto lat nie ruszył się z Konstantynopola a o zagranicy nie ma dobrego wyobrażenia. Zwłaszcza od czasu, gdy go przed kilkunastu laty zawieziono do Parąży. O podróży tej opowiada zawsze ze wstęmem. Nie mu się w Parąży nie podobało. Szczególnie niezadowolony był z jedzenia w raryskich restauracjach, w których nie chciano nie widzieć o jego narodowych porządach. Natomiast konsorcjum, które zawiezło go do Parąży — było to kilku przedsiębiorców Greków i Ormian, było z rezultatów finansowych parążyjskiej podróży Zaro Aga bardzo zadowolone i wszelkimi sposobami starali się go skłonić do podróży do Ameryki.

Ale Zaro Aga miał dość zagranicy i konsorcjum musiało się rozwiązać. A

IDEALNA PASTA do zębów KREM PERŁOWY IHNATOWICZ — LWÓW

Należy tę sprawę gruntownie wyjaśnić. Pisarze polscy dali i w okresie niewoli i w bojach o Państwo Polskie i w niepodległej Polsce dość dowodów, iż szczerze rozumieją swe posłannictwo. Nie można więc, gdy mowa o pracy tych pisarzy, podawać jej pod szkolną kuratelę. Nie można, gdy z Sybiru i z pola walki wrócili do wolnej Ojczyzny, sadzać ich na szkolną ławę przed panem kuratorem Funduszu Kultury. Zaiste bowiem, — kurator, który rzeczą taką czyni, użytkownik swom stwierdza, iż wielkiej służby pisarzy polskich nie rozumiał, najszczęśliwszym przejawem słowa polskiego nie kochał i właśnie tępi w przejawie tego słowa wszystko, co się w niem składa na wielkość i potęgę narodu".

W wywodzie tym, zabarwionym ostro i żółcią i wyrzutem, zasługują niewątpliwie na uwagę dwa argumenty: jeden — to istotnie dziwne pominięcie wśród "członków założycieli" nazwisk kilku najwybitniejszych pisarzy współczesnej Polski; drugi — to nieco osobliwy dobór tych właśnie członków — założycieli, wśród których znalazły się rzeczywiście pewne osobistości, niewątpliwie dzielne i w kręgu swojej pracy zasłużone, ale bynajmniej nie czlowie i naogół mało znane czyto Polsce szerokiej, czy zagranicy.

(—w—),
(Dok. nast.)

jednak Zaro Aga znalazł się w Ameryce i świecił tam tryumfi, nieczem diwa balewata albo stampton w boksiem. W Ameryce, kraju rekordów, paterza na Zaro Aga jako na rekordzistę, jako na mistrza światowego w długowieczności. Sport jest sportem i dlatego wyścig z czasem nie miałby być sportem?

Jednakże poza sportem, miał mazażer Zaro Aga jeszcze coś innego i prawdopodobnie ważniejszego na oku. Nie nadarmo sprowadził do Ameryki najstarszego człowieka na kuli ziemskiej właśnie w owym momencie, kiedy tam obchodzono dziesięciolecie prohibicji. Czy można było przeważać "suchych" w sposób bardziej przekonujący zademonstrowano ludziom, jak przez pokazanie im okazu ras wieloletniego, który nigdy w życiu nie

Dom polski w Winnipeg w Kanadzie.

Przy parafii św. Ducha w Winnipeg w Kanadzie, która odbywa się od dość liczna emigracja robotnicza i osadnicza, odbyło się przed niedawnym czasem poświęcenie kamienia węzelnego pod budowę gmachu Domu Polskiego, wznoszonego staraniem miejscowego proboszcza — ks. Sylli, a kosztom tamtejszych emigrantów-Polaków.

Dom Polski składać się będzie z podziemia i pietra. W podziemiu mieścić się będą sale rozrywkowe, (kręgielnia, bilardy i t. p.), na piętrze zaś główna sala wraz ze sceną, nado czytelnia, sale zebrań i t. d. Podziemie wykończone będzie jeszcze przed nastaniem zimy, natomiast sala budowa ukończona zostanie w ciągu roku

związ do ust alkoholu i oczywiście tylko dzięki temu wiecznie żywy! Miał stać się Zaro Aga żywą reklamą prohibicji.

Podczas, kiedy Zaro Aga jaśniał olśniewającym światłem w sianu czcnej amerykańskiej opinii publicznej, w rodzinie jego panuje smutek i przygnębienie. Nie umieją sobie ludzie wytłumaczyć, jak Zaro Aga wśród nocy i mgły, w tajemnicy przed swoją rodziną mógł się dać uprowadzić do Ameryki. Do tego wszystkiego Zarząd miasta wypowiedział posadę Zaro Adze a to z tego powodu, że bez urlopu przez 15 dni nie zjawił się w swej pertlerce. Rodzina jest wprost rozpacza.

A do tego wszystkiego sporkoła Zaro Aga w Ameryce wielkie nieszczeście. Uległ wypadkowi samochodowemu. Leży ciężko chory w szpitalu. Czy rekordzista starości czeka już ostateczna meta? Gd.

przyszedł. Dom Polski po wybudowaniu będzie w stanie pomieścić 500—600 osób. Dotychczas w Winnipeg prawie lokale posiadają: Towarzystwo „Sokół", oraz T-wo „Sw. Jazna Kantego".

Przy budowie Domu Polskiego pracują bezinteresownie tamtejsi Polacy — rzemieślnicy, poświęcając na to wolne chwile od zajęcia zarobkowego i dzięki temu koszty budowy obliczone na przeszło sto tysięcy dolarów, zredukowane zostały niemal do połowy.

Liczbę Polaków w Winnipeg obliczają na sto tysięcy, to też wybudowanie nowego Domu Polskiego było dla nich bardzo potrzebne.

Z życia goryla.

Olbrzymie te małpudły, liczące nieraz dwa metry wysokości i ważące blisko 300 kg, spokładają się właśnie w lasach tylko w specjalnym dla nich zastrzeżonym rezerwacie w Narodowym Parku w belgijskim Kongu.

Celem badania życia goryli wybrała się tam zorganizowana przez Instytut Carnegiego specjalna ekspedycja. Rezultaty jej dotychczasowych prac są nader ciekawe.

Tak okazało się, że opowiadania o rzekomej agresywności goryli są z gruntu fałszywe. Goryli nigdy nie rozpoczynają ataku i dopiero wtedy stają się strasznym przeciwnikiem, gdy czują wiel-napastnik niebezpiecznie znajduje się w obrębie działania dębów, bo blisko półtora metra nierazących ramion kulatego władcy afrykańskich dżungli. Na widok człowieka goryl zazwyczaj ucieka, a gdy za nim się postępuje stara się odpedzić swego przeladowanego potwornym rykiem, przerażającym grymasem oblicza i alarmującym bebnieniem w potężną swą kłatkę piersiową.

Goryl prowadzi typowy tryb życia nomady.

Co wieczór rodzina jego buduje sobie prymitywne gniazdo-legowisko, nieco podobne do bardzo dużego gniazda bociana. W gnieździe nocuje szanowna matrona z małymi goryłkami. Ojciec rodziny siada na ziemi, przy drzewie, obok gniazda, jako czujny strażnik, gotowy w każdej chwili bronić swoich. W obrębie samej rodziny panują stosunki patriarchalne. Samiczka wraz z dziećmi starać się mu się o dostarczenie ojcu najlepszych smaczków, jeśli prztem nie sprawiają jej dobrze i narażają ojca rodziny niepotrzebnie na poczucie próżni żołdkowej, nie mają ich zasłużona kara w formie bardzo energicznych rżów.

Goryl jest zdecydowanym jarozem, na roślinnej żywności zna się znakomicie, jada bardzo wiele i tylko świeże i dobre produkty flory, — nie więc dzwignego, że codziennie potrzebuje nowego obszaru, dostarczającego mu żywności i zmuszony jest wędrować.

Walka krótkich i długich....

Oczywiście... sukien. Cóż bowiem może więcej pasjonować kobiety wogóle, a kobiety parążyjskie w szczególności, aniżeli triumf ostateczny krótkiej czy długiej sukni do wyjścia na ulicę, bo co do sukien wyzywających i wieczornych sprawa jest już ostateczna i nieodwołalna — aż do nowej zmiany mody — przesądzona na rzecz długiej.

Sądząc z wyglądu ulicy parążyjskiej sily obu walczących armij są obecnie jeszcze jednakowe. Jednakże przy bliższej i wnikliwszej obserwacji okazuje się, że panie, noszące długie, a przynajmniej znacznie dłuższe, suknie są wszystkie daleko lepiej ubrane, aniżeli większość upartych rzecznicek krótkich sukien. Oczywiście nawet długie suknie na ulicę nie są zupełnie

jasłki długich sukien i długich włosów, panie nasze, zwłaszcza młode i zgrabne, zarażały się, że nigdy się nie zgodzą na rozstanie się z jedynie mądrą i praktyczną modą krótkich włosów i spódniczek. A teraz, sędna po drugiej, z podród najmłodszych nowo i najzgrabniejszych, dekretyte, że nóg nie wolno pokazywać i że jedynie włosy, upięte na głowie, podkreślają wdzięczną kobiecość. A kobiecość — nie jak dotychczas chłoptewo — jest obecnie hasłem dnia.

Zatem zwycięstwo długich sukien. R. C.

Przegląd ustawodawstwa.

Diennik ustaw R. P. Nr. 69 zawiera rozp. min. które ustala w związku z przepisami o godzinach handlu i otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych, kategorie sklepów spożywczych i warunki, jakim winny odpowiadać jadalniami. W szczególności rozp. uznaje za sklepy spożywcze, oprócz jatek z mięsem i wędlinami, sklepy poświęcone wyłącznie detalicznej sprzedaży wszelkich artykułów żywności, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. W gminach wiejskich i miejskich poniżej 10.000 mieszkańców ewentualnie także sklepy, które w przeważającej części zajmują się również sprzedażą artykułów spożywczych.

Tensam diennik zawiera rozporządzenie, które podaje przepisy higieny i bezpieczeństwa obowiązujące przy przygotowaniu gotowych do użytku farb i past, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne produkty o tego rodzaju związków, oraz przy konwyntowaniu robot malarskich, przy któ rnych używane są te farby i pasty.

Rewizje i aresztowania w Hołosku Wielkim.

Na terenie Hołoska Wielkiego przeprowadziła wczoraj policja z Zamartnowa rewizję i aresztowała działaczy ukulskich i znalazła u sekretarza „Proswity", Andrija Saborija, karabin, bagnety, oraz bloczki na niedługą zbrojkę. U komendanta „Sokół" Ratusznego znaleziono rewolwer z nabojami, zaś u Wasyla Zajicia, członka „Proswity", znaleziono granat ręczny, polskiego pochodzenia. Zajicia aresztowano pod zarzutem przechowywania materiałów wybuchowych.

Schwytanie sabotażysty w Miklaszowie.

Wczoraj rano około godz. 6 po dołożony został w 6 miecach ogień pod stołec, stanowiącą własność p. Jerzego Rozwadnowskiego, właściciela dóbr w Miklaszowie, pow. Lwów, gdzie już przed niedawnym czasem był pożar. W związku z tym pożarem przytrzymany został i przez służbę folwarczną osobnik, którego tożsamość do dotychczas nie stwierdzono, niemal że na gorącym uczynku. Zarządzone natychmiast dochodzenia w sprawie potrafiły zgromadzić szereg dalszych faktów, które w wysokim stopniu obciążają aresztowanego. Z szeregu okoliczności już ustalonych wynikałoby, że ten sam sprawca przed dwoma dniami podpalił stajnie Bogdanowicza w Czyżkach.

Podcięcie słupów telegraficznych obok Złoczowa.

Władcom bezpieczeństwa doniesiono wczoraj, że na drodze między gminą Poczepa a Białym Kamieniem obok Złoczowa nieznanymi sprawcy podcięli 7 słupów telegraficznych. Za sprawcami sabotażu zarządzone posąg.

KRONIKA

PAŹDZIERNIK
24
Piątek

KALENDARZ
Rz.-knt. Rafała Ar. Gt.-knt. Fylypa ap.
Wielki dzień G. 10 30
Świąteczny G. 10 30
Dziękuję G. 10 30

LWOWSKA

TEATR WIELKI

Piątek, 24 b. m., o godzinie 7.30 wiecz.: „Domek trzech dziewcząt”, operetka Schuberta. Występ Foteńskiego i Polńskiego.

Sobota, 25 b. m., o godzinie 7.30 wiecz.: „Zydowski oper Holowyj”. Pierwszy występ M. Laurenc'ego, pierwszego tenora Opery chińskiej.

Niedziela, 26 b. m., o godz. 3.30 popoł.: „Cygierka” opery Pucciniego. Występ E. Massiniego. (Ceny zażalone).

Niedziela, 26 b. m., o godz. 7.30 wiecz.: „Dziękuję, szewku”, w układzie scenicznym N. Schillera.

TEATR ROZMAITOŚCI

Dziś i codziennie o godz. 7.30 wiecz.: „Dziękuję, szewku”, w układzie scenicznym N. Schillera.

TEATR MAŁY

Dziś i codziennie o godz. 7.30 wiecz.: „Wieczne pióro”, komedia Fodora.

TEATR NOWOŚCI

Sobota, 25 b. m., o godz. 7.30 wiecz.: Występ kantora murzyńskiego Tojwle. Pierwszy raz.

Niedziela, 26 b. m., o godz. 7.30 wiecz.: Występ kantora murzyńskiego Tojwle. Ostatni raz.

Przypadk. M. Laurenc'ego, pierwszego tenora Opery chińskiej, uległ opóźnieniu z powodu nieoczekiwanych trudności organizacyjnych. W związku z tem pierwszy występ tego znakomitego śpiewaka odbędzie się w sobotę w „Zydowski Holowyj”. Bilety nabyte na czwartek wymienią kasy zamawiało w ciągu dnia trzydziestoletnio, bądź też zwracają pieniądze.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

APOLLÓ: Film dźwiękowy 100-proc. w aktualnych kolorach „Tancerka Cilly”.

CASINO: „Pożalunek” z Gretą Garbó. Film dźwiękowy.

ELIZBA: „Gta o męczennicy”.

KOPERNIK: Dźwiękowy film „Wielki Gabbo”.

LEW: „Król zebraków”. Film dźwiękowy.

MARYSIENKA: Dźwiękowy film „Wielki Gabbo”.

DAZA: „Krasa w szczy”.

PASZA: „Pięć zwycięstw”. 100% dźwiękowy.

PALACE: „Pod dachami Paryża” oraz dodatek dźwiękowy.

PAN: „Wien o miłości”.

PASZA: „Śpiewający blazen”, 100% film dźwiękowy.

PRZYMIEN: „Grzeszny miłoś”. Jedynka „Smolarz”.

STYLOWY: „Czarny pirat” oraz „Harrald Lloyd”.

Zbranie naukowe Związku Stomatologów Lwowskiej Izby Lekarskiej odbędzie się 25 bm. o godz. 20-tej w sali wykładowej Instytutu Dentystycznego U. J. K. Zielenia 4.

Z „Odrodzenia” W piątek, dnia 24 bm. w lokalu S. K. M. A. „Odrodzenia”, Piękarska 28, i p. odbędzie się Zbranie dyskusyjne, na które przyjdzie Franciszek Gręć wygłosi referat p. t. „Psychologia mas”. Początek zbrania punktualnie o godz. 19-tej (t. Obecnie członkowie i kandydaci konieczni. Goście mile widziani).

IV plne zbranie lwowskiej Izby przemyłowo-handlowej odbędzie się we wtorek, dnia 28 października 1930 r. o godzinie 17.30 (pośód do szóstej) o popołudniu w sali posiedzeń Izby.

Z Towarzystwa Przyjaciół Muz. Pięknych w Lwowie. (Gmach Muzeum Przemysłowego, wejście od ul. Dzieduszyckich 1. 7). Wystawa obrazów i grafik artystycznych w której biorą udział artyści tak wybitni jak: Skoczylas, Bardziejczyk, Borowski, Zofia Staniewicz oraz szereg innych twórców talentu i oryginalności inwencji artystycznej stanowią sposobność jedyną w swoim rodzaju dla każdego miłośnika sztuki graficznej, którzyby pragnął wzbogacić swoją kolekcję cennymi obrazami współczesnej twórczości polskiej w tej dziedzinie. O jakości znajdujących się na niej eksponatów najlepiej świadczy entuzjastyczne bez wyjątku głosy fachowej krytyki. Obok grafików

uczestniczą w wystawie obecnej artyści malarze: Janina Nowotna, której świetne opowiadanie techniki akwarelowej ogólnie jest znane, oraz Zygmunt Radnicki. Wystawa zbiorowa Radnickiego to nowy etap w rozwoju tego doskonałego artysty jednego z najpoważniejszych na szerszym gruncie przedstawicieli malarstwa współczesnego. Wystawa mimo znacznego powodzenia powtórza jeszcze tylko tydzień. Otwartą jest codziennie od godz. 10 — 15 pop.

Jeszcze jeden proces komunistyczny. Przed sądem przysięgłych stanął wczoraj Stefan Kobylnicza, szewc i brat jego Józef Kobylniczy, murarz, oskarżeni o zakłócenie spokoju publicznego i swał publiczny. Stefan Kobylnicza odegrał wybitną rolę w ruchu komunistycznym m. Strasz. Wziął nowych ludzi, rozdzielił ulotki i bibliki komunistyczną i pozostawił w styczności z grubziemi rybami w swym, jakoby, mieszkaniu. Jest nadto o gwałt publiczny. Ponieważ oskarżeni tłumaczyli się, że nieleżli do towaryżstwa, ulegalizowanego przez władze, przetrzano rozprawę celm zainicjowania w tej sprawie informację w Strasz.

KRAJOWA

STANISŁAWA. Z pobytu ks. Arcybisk. Stanisława Teodorowicza. Dnia 22 bm. udał się ks. Arcybiskup Teodorowicz do Włocławka, powiat białoborski a dnia 23 do Tyśmienicy, powiat

Thumacz. W obu miejscowościach odprawione zostały nabożeństwa w kościołach ormiańskich. Dnia 23 bm. o godz. 3 popoł. odejść ks. Arcybiskup podjął pogiem popieszyem z powrotem do Lwowa.

STANISŁAWA. Władzom do Sądu. W nocy z 22 na 23 bm. wargnęli do budynku sądowego w Rozbitowie nieznan sprawcy i porozerczali akta w oddziale karnym, a część tychże aktów w oddziale sędziowskim.

STANISŁAWA. Napad rabunkowy. Dnia 22 bm. o godz. 3 napadło trzech nieznan sprawców, z których jeden ubrany był w karabin, a dwóch w rewolwery, na dom Marii Hipklich, która podili i zabowali różne przedmioty, wartości około 180 zł, oraz domągli się wydania pieniędzy, które ta rzekomo miała mieć za sprzedaż wódek.

KRYNICZA. Katastrofa samochodowa. Pod Nowąką znajdował samochód ciężarowy na furankę Władysława Polka, skutkiem czego wywrócił się, ranie przyległ Antoni Gawron z domu Wława Polka. Wzrost ponosi zoster Dziedzic.

TARNÓW. Konferencja inwalidów. Pod przewodnictwem starosty Skwarzyńskiego odbyła się tutaj konferencja przewodniczących i sekretarzy Związków inwalidów z powiatów: Tarnów, Brzesko, Dąbrowa, Mielec, Ropczyce, Pilzno i Jasio. Referatowy wygłosił 21, sprawy dotyczące swych spraw inwalidzkiej, jak dotychczas rejestracji, związku przyczynowego kalectwa z odbycia służby wojskowej, Komisji wojkowo-lekarskiej, ubezpieczenia powiatu, Banku Rolnym, udzielenia koncesyj itd. Wyślano telegramy honorowicze do P. Prezydenta Telegromy, Marszałka Piłsudskiego i Ministra Prystora. Po zebraniu odbyło się skrócone przyjęcie.

LISTA OBOZU POPIERAJĄCEGO MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO W Jego pracy nad umocnieniem Rzeczypospolitej — nosi Numer 1

Akcja wyborcza.

Zbranie BBWR w Lwowie.

Wczoraj w lokalu BBWR. odbyło się zbranie kandydatów poselskich BBWR na Malopolskę Wschodnią.

Zagali je przez Poworowskich, poczem przemówił w. Premier p. Świątlicki, wskazując jak wyjątkowo znaczącą dla życia naszego Państwa będzie miał wynik obecnych wyborów.

Wybory te nie obracają się dookoła kwestji, która z warstw społecznych ma być najsiłniej obciążona podatkami. lub który program polityczny ma

dała swej teorii największą ilość zwolenników. Postawione są one na platformie, jakimi prawami rządzić się będzie nadal młode Państwo Polskie. Prawa, które dotychczas istnieją, są tak złe, że, w stosowaniu ich doprowadziły do zupełnego rozstroju naszej państwowości.

Przemówienie p. Świątlickiego przeżywały zbrani hucznie oklaskami. Z koleś dr. Loewenherr omawiał sprawy organizacyjne.

Akcja wyborcza BBWR. w Dolinie.

Akcja wyborcza BBWR. w Dolinie postępuje w żywym tempie. Z inicjatywy tamtejszego Komitetu Wyborczego BBWR. odbyło się kilka zebrań przed-

wyborczych. Wśród zebrań oświadczyli się bez zastrzeżeń za listą Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Ujęcie szajki rabusiów.

W dniu 22 kwietnia b. r. nad ranem obrabowano w lesie w Lesienicach szofera Niederhoffer, którego przywiązano do drzewa. Wczoraz 17 września niewykryci sprawcy wrzegli do mieszkania Mali Lipsker domu przy ul. Krasickich, 14, kasjera Janu, „Kanner i Skat” Aleksandra Offnera, którego zrabowali obce waluty, akcje i kwity na zdeponowane dolarówki — w kwocie 12.000 zł. Jeden ze sprawców strzelał wówczas do ścigającego go Offnera i przechodził, a następnie wszyscy trzej umieli samochodem, który ich oczekiwał na ulicy Nicałej.

napadzie na kasjera Offnera, a następnie i drogę, którą oni uciekali. Stwierdził bowiem, że zajeżdżali oni do właściciela piekarni przy ul. Przerwanej 1. 4. Adolfa Friedländera. W drodze pójnżej dowiedzieli się obaj wywiadów. Ze dwaj znani lwowscy złodzieje, Mieczysław Gruber i Josef Fisch mają być bliższe informacje o napadzie na kasjera Offnera.

W wyniku śledstwa aresztowano piekarsza Friedländera, Grubera i Fischera oraz szofera Oskara Spritzera. Wszyscy przynali się, że tylko opracowali plan rabunkowych napadów, a wykonali je złodzieje z Łodzi: Mendel Kupperman, Araham Jedwab i Dawid Opawski.

Dwóch pierwszych z nich aresztowano w Łodzi, trzech Opawski, umknął w nieznanym kierunku.

Jedwab i Kupperman przynali się do tegoż zbrodni, szeregówłowców zeznania wobec tego, że zostali stanowiąc rozpoznani przez kasjera Offnera, Kupperman, skonfrontowany z Offnerem w dniu 15 października po przyznaniu się do winy — powiesił się w kaźni więziennej przy ul. Batorego.

Na fall dnia.

W ostatnich blaskach słońca...

Mamy październik iście wspaniały, jakby wynagrodził nam chciał wszystkie sierpniowe niepogody i wszystkie zarugi mrocznego wrzesnia.

Potoki jaskrawego słońca jesiennego zalewają świat i „gorąc” się czyni, jak w lecie. że wywieramy okras na ścigając i widziamy liście ubrania, aby jak najwięcej tych słonecznych witamin wchłonąć jeszcze w siebie... Tylko biedne niewiasty — niewolnice młoc, meczą się już w futerkach i solidnych jesiennych kostiumach.

W blaskach słońca leci liście z drzewa... Leci tak ustawicznie i rzęście, że na ulicach konary drzew stoją już prawie nagie, i nowo w ogrodach trwa jeszcze to cichutkie, lekkie spadanie liści...

W parkach lwowskich grają przepyszna gąk jesienne kolory: żółtość w tysiącach liściach, czerwien i brąz. I idą ludzie oglądać tę bajeczną grę barw, która inaczej wygląda raniem, inaczej wczesnym popołudniem, a jeszcze inaczej w pierwszych chwilach październikowego zmierzchu...

Chodźmy sobie po szesześciym kobiercu spadłych liści i nachodzą nas myśli o mijaniu wiecystem wszystkim, co żyje... Drobne pyłki smętku osiadają na naszym ciele i oczach, jak te listki, co zniecańka spadły na nasze ramiona...

Cudny jest Lwów w taką, dzwinną polską jesień... Gdzieś na widnokręgu, zawisły fioletowe mgły, że patrzymy na okoliczne wzgorza, jak przez nieuchwytyny welon. Ale niebo jest czyste i jasne i w dzień tak wyglądał słońce, a wieczór zafawiczał nam niemi ogromne mrugające gwiazdy... Ciemie rzesze i cale państwa wiażdż...

Ludzie gotują się na zimę. Odbywa się już i pierwszych godzin ranka generalna zwózka kartofli i jarzyn zimowych, a czarne wozy węgłowe zatrzymują się coraz przed domami kamienic.

Ozywiali się zamknięte do niedawna czelusci piwnic, a po domostwach wia tradycyjnna praca nad konserwacją zimowej kapusty, jarzyn i owoców. Są nawet tacy, co wydobycją już z objęć naturalny przyrodniczy zimowe i mylą o „zapatrzeniu okien”.

Meteorologowie z uporem, godnym lepszej sprawy, wieszczą wciąż ostrą i chłodną zimę.

Ale przyroda, na przekór tem wszystkiemu, umieszcza się do nas tyśiącem czarów słonecznych i kolorowych; daje nam każdego dnia jakiejś nowe kwiaty i trawki jesienne, które w strzelistych bukietach przyniosą do mieszkań i układamy w flakonach, ab nam długo jeszcze było różno i wesoło...

Po ulicach snuje się babcie lato. Srebrne słońca pajęczyn przywróci do latarni i tablic tramwajowych, wielką się w rozegardem od słońca powietrze i uciepają się najniepospodziewanie naszych policzków i warg...

Patrzmy na nie z tem samym radośnym, figlarnym zainteresowaniem, z jakim goniliśmy za tą srebrną nitką pajęcza, jako młode dzieci.

Niema co mówić: Jest na świecie śliczna nasza jesień!

Jun.

Ostatnie wiadomości z miasta.

USŁOWANA KRADZIEŻ FUTER. Do składu futer Stanisława Stępkowicza przy pl. Kapitulnym z przbyłoby wczoraj dwie kobitki, które wybrały futra. W czasie oglądania usłownie okraść boia ze srebrnego lisa wartości około 2.000 zł., zostały jednak przytrzymaone i oddane w rę-

ce policji. Okazało się, że złodziejka-
mi są: Gida Kimmelman, zamieszkała
w Warszawie przy ul. Lubelskiego o-
raz Gola Neudek również pochodząca
z Warszawy.

WŁAMANIE DO RESTAURACJI.
Ubiegłej nocy nieznaną sprawcę włama-
no do restauracji Szymona Czort
krowa w Ryнку Nr. 7 i skradł więk-
szą ilość wódek i sardynek niezwier-
dzonych na różne wartości.

POTRĄCENIA PRZEC AUTO.
Bernard Rodziński jadąc własnym autem
Lw. 9127 potrącił przechodzącą
przez jezdnię Petronellę Sultowska. O
wypadku spisano protokół.

FALSZYWE STO - ZŁOTÓWKI.
Władze policyjne ujęły wczoraj Łukasa
Kaminiogę oraz Leopolda Bazus-
kiego pod zarzutem puszczenia w
obieg fałszywków 100-złotowych. W
sprawie tej czeka się na dochodzenia.
ZŁOŚLIWI PSY. Wczoraj popo-
łudniu do realności przy ul. Zamar-
stynowskiej 38 przybyła niekiedy Mi-
chalina Dzius. Na podwórzu opadły
ją dwa psy, z których jeden ukąsił ją
w nogę a drugi przewrócił ją na zie-
mię. Psy te biegały po podwórzu bez
kagańców i bez dozoru. Dotychczas
nie zdołano ustalić czyż one są włas-
nością.

KOŁDRY, matrace i pościel po
najniższych cenach poleca firma R.
Drzala, Lwów, Chorażczyzna 5, obok
kina „Apollo”. Przerabia kołdry po
6 zł., matrace po 8 zł.

Pożar w Barszcowicach

Wczoraj około godz. 16 wybuchł
groźny pożar w gminie Barszcowice, po-
pu. Lwów. Spłonęło ogółem 5 zagr-
odków, składających się z 9 budynków
mieszkalnych i gospodarskich. Wysoko-
kości szkody narazie nie została usta-
lona. W akcji ratunkowej, która trwa-
ła około 2 godzin, wzięły udział
wszystkie okoliczne straże pożarne,
lwowska miejska straż pożarna z
pompa motoworą i t. d. Na miejsce
przybył wkrótce zastęp powiatowy p.
Eckhardt oraz zastępca starosty dr.
Łoś. Przyczyną pożaru było nie-
ostrożne obchodzenie się z ogniem
przez małego dziecka.

Ubezpieczyć się można... w automacie.

Na dworcach kolejowych w Niemi-
czach zainstalowano ostatnio automa-
ty, z których, po wrzuceniu to teni-
gów, wydrukuje polisa ubezpieczeniowa
na bagaż podróжного, ważna na prze-
jazd 24 godzin. Przy polisie znajduje się
jeszcze specjalnie impregnowany skra-
pek papieru, na którym posiadacz po-
lisy czyni odcisk daktyloskopijny. W
ten sposób wykluczone są możliwe na-
uczenia w razie zagubienia polisy przez
jej posiadacza.

Fotel radiowy.

Jedną z firm londyńskich wpadła
na pomysł produkowania sprzętu nie-
bywale praktycznego dla zawziętych
radio-amatorów. Jest to fotel bardzo
wygodny, stanowiący połączenie foto-
lu z radiowym aparatem odbiorczym.
Aparat umieszczony jest w siedzieniu,
na poręczach zaś znajduje się drobny a-
parcik do nastawiania długości fali.
W oparciu fotelu umocowano rucho-
me słuchawki, tak, że mogą być one
nastawiane dowolnie. Wygodne i
praktyczne.

**DOBROBYT TWOJ JEST ZALEŻNY
OD DOBROBYTU PANSTWA!!!**
Zapisz się sam i zapisz swoich bliskich
w poczet członków Komitetu Floty
Narodowej!!!

Wpłacać należy na konto czekowe
P. K. O. Nr. 30 lub do Centrali Ko-
mitetu Floty Narodowej, Warszawa,
Elektoralna 2 (Min. Przem. i Handlu)
Telefon: 30-34.

Amerykańskie „girls“ prowadzą ciężkie życie.

Kto widzi na scenie taką wyroź-
nioną, w powiewne szaty strojną o-
słonką, mogłby sądzić, że życie jej skła-
da się z tych samych uśmiechów, i
p. o godzinie 8,30 musi już być go-
towa do lekcji, lub do zwykłej próby
scenicznej. Nie lepiej jest w przerwach
pomiędzy przedstawieniami: o odpoczy-
nku niema mowy; odbywają się
ciągłe nowe próby, ćwiczenia i wykla-

W rzeczywistości jednak zawód
„girls“ jest bardzo ciężki i to zwłasz-
cza w Ameryce.

Tamtejsze teatryki, w których
występują zespoły taneczne dają 4—5
przedstawień dziennie i taneczka pra-
cować musi przeciętnie około 15 go-
dzin.

Często się zdarza, że wstaje ona o
godzinie 7-mej rano, aby na godzinę
sama być na próbie kostiumów, u-
czestniczyć w zbiorowej fotografii i
p. o godzinie 8,30 musi już być go-
towa do lekcji, lub do zwykłej próby
scenicznej. Nie lepiej jest w przerwach
pomiędzy przedstawieniami: o odpoczy-
nku niema mowy; odbywają się
ciągłe nowe próby, ćwiczenia i wykla-

dy, zaledwie więc jest czas na zjedze-
nie kilku butersztyków...

Różnym dopiero wieczorem tan-
cerka jest swobodna i może rozporząd-
zać dowolnie swoim czasem. Ale jest
ona wtedy tak śmiertelnie zmęczona, że
zaledwie starczy jej sił na wzięcie ka-
pieli, natarcie zmęczonego ciała oliwą
i nastawienie budzika znowu na sids-
dą rano.

Nie lepiej jest w wielkich teatrach
dających tylko jedno przedstawienie
na wieczór. Tańczy się tam 9 tanców
prawie bez przerwy i to jest podobno
jeszcze bardziej uciążliwe, niż 5 lub 6
numerów odtańczonych w kilku
przedstawieniach.

Nie należy ariżmytem sądzić, by wy-
nagrodzenie tych dziewcząt było nad-
zwyczajnie wysokie. Owszem wobec sz-
alonej konkurencji licznych adeptek
stulki tanecznej, gaże ich naogół są
wcale umiarkowane.

Zatem nie wszystko złoto, co się
świeci.

Nowa radjostacja lwowska.

Budowa nowej, 16 K.W. radjosta-
cji lwowskiej na placu Targów Ws.ho-
dnich jest na ukończeniu. Jednojęt-
ro wybudne, przeznaczony na pomie-
czenie maszyn, jest już całkowicie
wykonany. Obecnie przeprowadza się
montaż aparatury, pod kierowni-
ctwem Anglika inż. Petersena, dzia-
lającego z ramienia firmy Marconis
Vireles Telegraph Comp. Ltd. Aparatu-
ra mieści się w dużej sali na zabe-
zpieczonych na fundamentach.
Jakkolwiek niepodobna niebawem
ustalić terminu uruchomienia nowej
stacji, to jednak z dotychczasowego
postępu robót można wnosić, że mont-
aż aparatury skończy się w ciągu
2—3 tygodni, poczem nastąpią pró-
by, które potrwać około miesiąca.

W następnym tygodniu założona
zostanie antena na wieżach wysoko-
ści 76 m. Do anteny tej włączona zo-
stanie dotychczasowa z K.W. stacja,
co znacznie powiększy jej zasięg.

STUDIO PRZY UL. BATOREGO.

Przebudowa lokalu przy ul. Bato-
rego 6, mieszającego studia i biura,
została już całkowicie zakończona.
W lokalu tym na mezaninie mieści
się: wielkie studio, przeznaczone na
koncerty liczeźniejszych zespołów or-
kiestralnych i chóralskich, dalej małe
studio na popisy solowe i odczyty,
studio speakera, amplifikatorów oraz
biura dyrekcji i wydłuża programo-
wego. Na I. piętrze mieszczą się bu-
ro inspektora kontroli.

AUDYCJE LOKALNE.

Troską kierownictwa rozległoin
lwowskiej od początku jej istnienia
było wprowadzenie do programów
audycji własnych. Sprawa ta wchodzi
obecnie na drogę realizacji. Mianow-
icie utworzono przy radjostacji lwow-
skiej t. zw. Wydział programowy.
Stanowisko dyrektora programów
rozległoin lwowskiej objął p. Juliusz
Stefan Pietry, doradcą muzycznym z-
ostał dyrektor Konserwatorium Mu-
zycznego we Lwowie dr. Adam Sol-
tys.

Już w najbliższym tygodniu, t. j.
od 26. dnia 1 listopada radjostacja
lwowska nada kilka własnych koncer-
tów i prelekcji, o czem niżej.

SKŁAD PERSONALNY RADJO- STACJI.

Dyrektorem technicznym i admini-
stracyjnym radjostacji lwowskiej jest
inż. Witold Sczaghino, kierownikiem
wzajemnej radjostacji nadawczej na
placu Targów Wschodnich inż. Józef
Miński.

STAJE AUDYCJE TYGODNIOWE RADJOSTACJI LWOWSKIEJ.

1. Audycje dla chorych odbywać
się będą raz na tydzień; prowadzić je
będzie ks. Michał Rekas, kapelan szpi-
talny. Ks. Rekas przez dłuższy czas
studował zagranicą kwestię związanej z
opieką nad chorymi. Zastępcą należy-
wie tego rodzaju audycji prowadzi szre-
gier stacji zagranicznych. Z polskich
radjostacji Lwów pierwszy wprowadza
te nowości. Należy podkreślić donio-
łość społecznej tego rodzaju audycji.
Chodzi o poruszenie sprawy „Społec-
zeństwo — dla chorych“.

2. Kwadrans dla plastyków. W dzie-
lu tym chodzi o ożywienie ruchu pla-
stycznego we Lwowie. Przed mikro-
fonem tutejszej radjostacji stawać bu-
dą najwybitniejsi plastycy lwowscy
względnie ar-t-plastycy, którzy urzą-
dzą w danym czasie we Lwowie sze-
stymy wyprawdzie się o swej
twórczości.

3. Skrzynka pocztowa. a) programowa w każdą niedzielę
od godz. 16—16.20, będzie terenem
dyskusji między radjosluchaczami a
dyrekcją programów w sprawach pro-
gramowych.

b) techniczna, którą prowadzi inż.
Józef Miński w sprawach dotyczących
porad technicznych.

4. Lwowski komunikator sportowy
nadawany jest w każdą niedzielę wie-
czorem i zawiera ostateczne wyniki spor-
towe z Polski i Małopolski Wschod-
niej. Pozostałe wiadomości sportowe
z reszty Polski i zagranicy transmito-
wane będą z Warszawy.

5. Lwowska Gazeta Radiowo
wznowiona zostaje na żądanie radjosluch-
aczy już od dnia 27 bm. Zawiesza
ona będzie ostatnie wiadomości ze
świata, kraju i Lwowa.

Co usłyszmy przez radio?

Piętek, 24 października.

LWÓW (885). Godz. 11:48: Retran-
misja sygnału czasu z Obserwatorium
Astronomicznego i hejał z Wieży Ma-
riackiej w Krakowie, — 12:05: Koncert z płyt
gramofonowych, wyjdą z mikrofonu
Grafonon, płyty firmy Kent i Syn we
Lwowie, ul. Kopernika 11) — 15:50: Trans-
misja z Warszawy: Lekcja języka francuskie-
go, Lektor Lucien Rucquoy, — 16:15: Mu-
zyka z płyt gramofonowych, płytę Seredyński
z Warszawy: „Jak porucznikowi zkoło ro-
zyjki“ — opowie p. naczelnik Lin Chra-
nowski, — 17:45: Transmisja z Warszawy:
Koncert orkiestry symfonicznej, w inż. Jo-
zef Miński, — 19:10: Transmisja Głdy
rolniczej z Warszawy, — 19:25: Rozmaitości, —
19:35: Prasowy dziennik radiowy, — 19:50:
Koncert, — 20:00: Transmisja z Warszawy:
Transmisja pogadanki muzycznej z War-
szawy, — 20:15: Koncert symfoniczny z Filhar-
monii Warszawskiej, Wykonawcy: Orkiestra
filharmoniczna pod dyr. Grzegorza Fitelber-
ga i Robert Casadieu (fortepian). Po koncercie
transmisja komunikatów z Warszawy.

Sobota, 25 października.

LWÓW (885). Godz. 11:48: Retran-
misja sygnału czasu z Obserwatorium Astronomicz-
nego w Warszawie i hejał z Wieży Mari-
ackiej w Krakowie, — 12:05: Muzyka z płyt
gramofonowych, płyty firmy Kent i Syn we
Lwowie, ul. Kopernika 11, — 15:50: Transmisja z
Warszawy: Odpowiedzi na pytania kry-
tyków, p. W. Wende, — 16:15: Koncert
z płyt gramofonowych, — 17:15: Transmisja
z Warszawy: Opowie p. naczelnik Budwie-
ski, opowie p. Jan Pietrzycki, — 17:45:
Transmisja z Wilna: Szukawisko dla młodzi-
czy „Zbyszko i Damski“, fragment z „Kryzys-
y“ H. Sienkiewicza, — 19:10: Transmisja
z Warszawy: Koncert dla młodzieży, — 19:25:
Rozmaitości i komunikaty, — 19:50: Transmisja
komunikatów rolniczych z Warszawy, —
19:55: Koncert, — 20:00: Transmisja z War-
szawy: „Fejleton p. t. „Podróż bez pieniędzy“,
— 20:15: Transmisja z Warszawy: „Kryzys-
y“ H. Sienkiewicza, — 20:50: Transmisja
z Warszawy: Koncert dla młodzieży, — 21:15:
Komentarz i komunikaty z Warszawy, — 21:50—24:00:
Transmisja muzyki tanecznej.

WŁASNE AUDYCJE W NAJBLI- SZYM TYGODNIU:

We wtorek, 28 bm. o godz. 19.20
dr. Zygmunt wygłosi odczyt p. t.
„Teatr lwowski za czasów Pawlikow-
skiego“.

We środę, 29 bm. o godz. 19.10
p. Celina Nahlikówna odpowie z szeregu
pieśni polskich.

We czwartek, 30 bm. odbędzie się
ciekawa audycja wokalna p. t. „Spie-
wające przedmioty lwowskie“ w eza-
stwie której wykonane zostaną lwowskie
piosenki przedmiejskie, popularne
przed kilkunast laty.

W tym samym dniu o godz. 16.55
artysta i reżyser Teatrów lwowskich
p. Janusz Strachocki wygłosi interesują-
cy odczyt p. t.: „Z mojej włości ar-
tystycznej“.

O godz. 19.10 szereg pieśni Mo-
nuszki, Chopina, Karłowicza, Mar-
czyńskiego i Walewskiego odpowie
p. Maria Błażynska, która niejednok-
rotnie już miała sposobność śpiewać
do mikrofonu w Warszawie i Krako-
wie. Następnie p. Aleksander Rokicki
odegra na cytrze Dargomyżskiego
„Modlitwę“, Schuberta „Szarżkę“
oraz kilka ludowych pieśni kawa-
skich.

O godz. 20.30 lwowski zespół or-
kiestry salonowej, złożony z 16 osób,
pod dyrekcją p. Tadeusza Seredyńskiego
wykona szereg utworów muzyki
lekkiej.

SPRAWA ODCZYTÓW RZĄDO- WYCH.

W związku z interpelacjami prasy
co do odczytów rządowych, transmis-
jowanych również przez radjostację
lwowską, Polskie Radio wyraża, że na
podstawie aktu konstytucyjnego z Rząd-
dem, Polskie Radio obowiązuje jest w
ciągu 2 godzin na dobę nadawać za
pośrednictwem swych wiadomości
lub odczyty, nadane przez Insty-
tucję państwową.

Projekt przedłużenia kadencji członków Izby przemysłowo-handl.

Jak się dowiadujemy, w Ministerstwie Przemysłu i Handlu rozpatrywany jest projekt przedłużenia mandatu członków Izby Przemysłowo-Handl.

dowych z wyboru, którym kadencja upływa w roku przyszłym. Istnieje zamiar przedłużenia tej kadencji o dalsze dwa lata.

Anglia wykazuje najmniej urodzin.

Według ostatnich urzędowych zestawień statystycznych, poziom cyfrowy urodzin w Anglii jest obecnie najniższy w całej Europie. Tak więc na 1000 mieszkańców przypada w Anglii 16,3 urodzin. Drugie miejsce

po Anglii zajmuje Austria, gdzie przypada 17,5 urodzin na każdego 1000 mieszkańców, trzecie — Francja, gdzie stosunek ten wynosi 17,7, czwarte — Belgia — 18,4, pro mille, szóste — Włochy — 27,8.

Jarmark gastronomiczny w Dijon.

Od 1 do 16 listopada br. odbędzie się w Dijon we Francji jarmark gastronomiczny, który w razie zwichnięcia w nim udziału przez nasze firmy, umożliwi konsumentom francuskim zaznajomienie się z polskimi wyrobami. W szczególności według otrzymanych ze strony Państwowego Instytutu Eksportowego informacji, mogłyby wchodzić w rachubę poniższe artykuły: cukier, masło, jajka, bekonny, szynki, kiełbasy, buliony, tłuszcze zwierzęce, masełki wiewiórce, drożdż, dziczyzna, kasze i jarzyny, zboże, grzyby, rybi.

spirytus, likiery i wódki, konserwy rybne, konserwy z owoców, jarzyn i grzybów, konserwy mięsne, mączka kartoflana, przetwory cukniernicze, nasiona, chmiel, sól, cykorja i rośliny lecznicze, a ponadto mogłyby być wystawione meble, jak koszyki, wieszaki i urządzenia biurowe. Eventualne zgłoszenia wystawców należy kierować bezpośrednio pod adresem Konsulatu Generalnego R. P. w Paryżu (19 rue Alphonse de Neuville), względnie do zarządu jarmarku w Dijon.

Notowania giełdowe.

GIEŁDA LWOWSKA.
Lwów, 23 października.

Dolar w obrotach prywatnych zł. 8,94 10.
W transakcjach międzybankowych notowania: Nowy Jork 8,91—8,9120, Londyn 43,33—43,36, Zurich 17,15—17,25, Praga 26,45—26,47, Wiedeń 125,15—125,35, Berlin 21,53—21,63.

Podatki dolarów obfita. Dewizy Berlin i Londynu potaniały.

Na Giełdzie akcyjnej tendencja niejednorodna przy pokonaniu uposobnień.

Płoceno za Gazy wchodzące 18, za Chodro-
183—183.

Z papierów państwowych obniżyła się dolarówka na zł. 16,30.

GIEŁDA ZBOŻOWA.
Lwów, 23 października.

Przy dość liczących obrotach w pszenicy i żytniu ceny zniknął. — Również jęczmień przemiałowy i owies spadły w cenie.

Na Giełdzie pierwsze transakcje w ziemniakach.

Tendencja znikłowa, uposobnienie spokojne.

Kursy ustalane na podstawie cen giełdowych (loco Podwołoczyska): ziemniaki 4,00—4,50.

Kursy ustalane na podstawie cen rynkowych (loco Podwołoczyska): pszenica krajowa

bobik	21,90	22,50
wyka czarna	—	—
wyka szara	—	—
siano słodkie prażone	7—	8—
kasza prasowana	4,50	5—
brezka	2,10	2,20
lisa	48,00	47,00
lubin niebieski	—	—
rzepak ozimy ex 1930	37,25	38,25
otręby żytnie	8,90	9,00
otręby pszenne	9,50	9,75
kasza brezka 50% pol.	43,00	45,00
kasza jęglana	—	—
makuchwa	0,20	0,40
makuchwa lina	78—	29—
mak niebieski	74,50	84,50
mak siwy	—	—
konstancya czern. natur.	118—	125—

z 100 kg. loco wagon złotych

pszenica duńska ex 1929	28,20	28,50
pszenica zbiorowa	16,50	17,50
żyto jednolite ex 1930	18,50	18,75
żyto zbiorowe	18,00	18,25
jęczmień przemiał.	17,75	18,25
owies mal. ex 1930	19,00	18,50
maka pszenica 65%	44,00	45,00
maka żytnia typ. urzędowy	32,00	33,00
otręby żytnie	7,25	8,75
otręby pszenne	9,75	10,25
kasza jęczmienna	32—	33—
jęczmień przemiałowy	34—	36—

STANDARTY:

Pszenica duńska	762—	762—
Pszenica zbiorowa	741—	741—
Żyto jednolite	710—	710—
Żyto zbiorowe	685—	685—
Owies	451—	451—
Jęczmień dworski	671—	671—
Jęczmień przemiałowy	637—	637—

GIEŁDA WIENSKA.
Wiedeń, 23 października 1930

Berlin	168,50	Czerniowce	43,50
Budapeszt	123,70	Austr. kol. p.	38,05
Sokrates	42,40	Goledaw	238,00
Kopenhaga	189,35	Cement	79,25
Londyn	34,40	Browary	106,50
Medjolan	97,75	Alpady	20,65
Wiedeń	125,15	Gólski	588,00
Paryż	27,70	Półki Hittin	112,75
Praga	29,90	Prager Eisen	269,00
Warszawa	42,40	Galicya	79,10
Zurich	137,80	Słoda	518,25
Reuta nowa	149,90	Sierca	12,75
Renta majowa	144,00	Silensa	2,70
Kanal S. Adria	38,25	Węgierski	25,75
Bankwerynt	17,25	Apolla	104,75
Kompas	12,25	Nafita	28,10
Unionbank	9,30	Rakowa	0,03
Kolej p.dba.	112,50	Bank Malop.	0,03
Brodokredyt	3,00	Karpaty	3,51
Kreditalanalt	47,20	Galicya	20,25
Hipotecny	63,50	Schodaita	10,00

Ostatnie wiadomości giełdowe.

GIEŁDA LWOWSKA.
Lwów, 23 października.

Na Giełdzie pieniężnej ruch słaby, tendencja utrzymana, uposobnienie spokojne.

godnością z fotelu, skierował się ku wyjściu. Wicedyrektor przesterzał się, że detektywy odjedzie, pozostawiając go wraz z uczniami na pastwę tajemniczych wyzradców. Podbiegł do zakąpanej Miette'a i zaczął go przeczepać. Jest zdenerwowany, jak rzecz wszyscy, pan Miette nie wieźmie mu tego za złe. Doprawdy, nie miał najliczniej intencji dotknięcia go, cóż znów! Wierzy przecież w jego talent i wie, że tylko on może mu pomóc w tej ciężkiej sytuacji. Na przyszłość uzbudzi się w większą cierpliwość i prosti bardziej, aby Miette go nie opuszczal.

— A więc zostanę — zgodził się wspaniałomyślnie detektywy — ale tylko dlatego, że nie leży w moich zwykłych porzuceniu w połowie zaczętego dzieła. — Usiadł znów w fotelu i zapisał rzeczowym tonem:

— A teraz jeszcze jedno: czy przypał pan nową kucharkę?

— Owszem, zgłosiła się do mnie, gdy tylko dowiedziałem się w miasteczku, że Franciszka odchodzi.

— Jak się nazywa?

— Dronsens.

— Ile ma lat?

— Trzydzieści siedem, czy coś kolo tego.

— Jak jej na imię?

GIEŁDA ZBOŻOWA.
Lwów, 23 października.

Na Giełdzie zbożowej ceny utrzymany są na dotychczasowym poziomie, tendencja utrzymana, uposobnienie spokojne.

GIEŁDA WARSZAWSKA.
Warszawa, 23 października 1930

Bank Dyak.	114,00	Motdróży	07,50
Bank Handl.	103,00	Opatowice B.	46,30
Zw. Sp. Kr.	72,90	Starachowice	11,00
Bank Polski	156,00	Syrdycki roln.	10,00
Dąbrowa	37,00	Zieleniewski	30,50
Sila i światło	70,00	Zawiercie	38,00
Spisess	80,00	Haberbusch	150,50
Warsz. cuk.	35,00	Borkowski	03,00
Wojew.	40,00	Bank Malop.	27,00
Cepeliski	48,00	Sierca	29,00
Lilpop Ras	22,25	Rudki	10,50
Bank Zachod.	70,00	Spirytus	22,00
Przej.	70,00	Wysoka	150,00
4% pożyczka inwestycyjna 10/30	—	—	—
5% pożyczka dolarowa 5/45/60	—	—	—
5% pożyczka konwersyjna 5/20	—	—	—
10% pożyczka kolejowa stabilizacyjna	104,00	—	—
8% listy zastawne Banku Gosp. Kraj. 9/40	—	—	—
6% listy zastawne Banku Rolnego 9/40	—	—	—
5% pożyczka skarbowo państwowa 4/30	—	—	—
6% pożyczka dolarowa 1920 7/60	—	—	—
7% pożyczka stabilizacyjna 87/00	—	—	—

GIEŁDA WARSZAWSKA.
Warszawa, 24 października 1930

Dolar St. Zł.	8,9905	Franki fr.	34,9225
Belgia	129,370	Hollandy	359,240
Kopenhaga	189,350	Londyn	43,340
New York	8,9102	Budapest	123,700
Berlin	212,490	Karpaty	3,5100
Praga	26,4500	Galicja	79,1000
Wiedeń	125,1500	Sierca	12,7500
Włochy	46,7100	Szwajcarj.	173,8300

RADA ZARZĄDZAJĄCA SPOŁEKI AKCYJNEJ "BRANKA"

Fabryka cukierek, czekolady i kakao WE LWOWIE.

XL NADZWYKAJĄCE WALNE ZEBRANIE na dzień 17 listopada 1930 o godz. 12:12 przedpołudniem w sali posiedzeń Akcyjnego Banku Hipotecznego z następującym porządkiem:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania;

2) Zmiana statutu oraz ugodzenie toków z ustawą o Spółkach Akcyjnych w myśli Rozp. Pr. Rzecz. z dnia 22/3 1928;

3) Wniosek i interpelacje.

4) Akcja zmniejszenia kapitału brzoć udział w powiększeniu Walnego Zebrania, mają w tym 59 statutu Spółki złożyć swoje akcje; względnie symbolicznie potwierdzić posiadanie do dnia 23 listopada z. b. przy głównej kasie Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie.

OGŁOSZENIE: Zakład kredytowy w Bełżu, stow. zarej. z ogr. odp. z powodu likwidacji wzywa wszystkich wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń względnie pretenzji do tego stowarzyszenia.

— Chaim Lieberman, likwidator. 9229-3

UNIWAŻNIAM zagubione prawo jazdy motocyklem. — Edward Zimny. 9766

— Nie wiem tego.

— Niech ją pan koniecznie zapyszą. To bardzo ważne — rzekł, marszcząc czoło detektywy.

— Nie ometkamy, drogi panie — zapewnił pospiesznie Pille, starając się być uprzejmym.

— Dobrze! Co jest dzisiaj na kolację?

— Zimne mięso i omlet z szpinakiem — odpowiedział potulnie niezszyty wicedyrektor, coraz mniej rozumiejąc subtelne zawłoki zawodu detektywy, wymagającego tak ścisłych informacji nawet z dziedziny kulinarnej.

Miette uśmiechnął się triumfalnie, poklepał pobłażliwie po ramieniu oszłomionego pana Pille'a i z godnością wyszedł z pokoju.

Idąc do siebie, rozmyślał: tajemnicza zjawia zniknęła gdzieś w niewiadomych sposobach... ale to nic... dowiedziałem się za to, kto udaje pokutującą duszkę... Co do Hittowicza, mam też swoje wyrobione zdanie. Ta mała ośducha w masce napędziła mi strachu... Niemnia historia... Glupio jakże w tem wyśledałem... Nic nie szkodzi zresztą. Złapie i ją... Na wszystko przwidzie pora... Grunt, że nareszcie jestem na dobrej drodze.

(C. d. n.)

SINTAIR et STEEMAN. 34)

Duchy w Kolegium.

Przekład autoryzowany z francuskiego.

— Uważaj pan, on a jest za drzwiami mi korytarza.

— Co za ona? Czyż pan oszalał, panie Miette? Co pan tu za gimnazjalny urzędnik? Opisz pan ręce, bo wygadają jak warjat.

— Niech pan podnieś ręce do góry — popsiemy szepetem rzekł detektywy — on a śledzi. Ukryła się za drzwiami!

— Oczka! Doprawdy! — zawołał kapitan. — Cóż się tu, u diabła, dzieje?

Zdecydowanym krokiem skierował się ku drzwom na korytarzu, otworzył je nagłym ruchem i wycelował rewolwer w twarz wicedyrektora Pille.

— Co wy wyrabiacie? — jęknął rozpacziwie Pille. — Opuść pan rewolwer! Brakuje jeszcze tego, aby pan do mnie strzelał. Chyba wszyscy zwarzowali w tym domu! Mam już tego po uszy! Nie rozumiem, co się tu dzieje. Profesorowie chodzą jak

nieprzytomni, uczniowie chorują ze strachu, kucharka wymówiła służbę i ten jeszcze do mnie strzela.

— Kucharka odchodzi? — konając głosem zapytał Miette, padając na fotel.

— A tak, odchodzi. Bo się duchów — odpowiedział ze złością Pille. — A wszystko przez pana!

— Przeze mnie? — Miette patrzył z wyrzutem na wicedyrektora.

— A tak, przez pana! Sprawdzam detektywy, żeby wyjaśnić tajemnicę, a zamiast wyjaśnić jestem codziennie świadkiem jakichś nowych niespodzianek. Wszystko się wikła dziesięć razy więcej, duchy spacerują po korytarzach, terroryzują uczniów i profesorów, wypędzają kucharkę, która od tyłu lat była już w zakładzie, i wszystko to spada na mnie całym ciężarem. Przecież nie ja jestem detektywem, do diabła ciężkiego! Mam już dość tego!

— Jedź pan uważy, dyrektorze — zaczął Miette z wyminąną nadzieją — tydzień czasu wystarcza, aby wykrępić sprawców tego całego zamieszania i po tygodniu traci pan cierpliwość, to nie pozostaje nic innego, jak poognąć pana i opuścić kolegium.

Miette spojrzał pogardliwie na nieszczęśliwego Pille'a i powstawszy z

CENA OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz milimetrowy i szpalony kolumny 8-linowej w ogłoszeniach zwykłych (za tekstem) 15 gr. — za 1 wiersz milimetrowy i szpalony kolumny 4-linowej w nadseletem i akrologii 40 gr. — w kronice, repertarze, na stronach tekstowych, w dziale ogłoszeniowym, paski na stronach tekstowych 60 gr. — po kronice 50 gr. na 1-szej (pod nagłówkiem) 80 gr. — drobne ogłoszenia za słowo 10 gr. — drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 15 gr. — Cena stron: ogłoszenia 400 zł. — tekstowa 600 zł. — pierwsza (pod nagłówkiem) 800 zł. — Ogłoszenia tabliczaryczne cyfrowe 50%, — zamieszane 30%, droższe.

„Drukarnia Polska”, Lwów, ul. Chorychżyński 17, telefon 29-19, pod zarządem Władysława Germana. — Należyłość pocztowa opłacona ryczałtem.